

Sevimli müəllim, unudulmaz insan...

Əgər yaşasaydı, Bakı Dövlət Universitetinin kafedra müdiri, filologiya elmləri doktoru, professor Şamil Qurbanovun 90 yaşı tamam olacaqdı. Təəssüflər olsun ki, ömür vəfa etmədi. Şamil müəllim 2004-cü il yanvarın 16-da ömrünün 70-ci ilində dünyasını dəyişdi, yaxınlarını, doğmalarını və onu sevənləri kövrəltdi.

məd Əmin Rəsulzadə haqqında da dərin tədqiqat əsərləri var. Şamil müəllimin ən böyük ədəbi xidməti Ömər Faiq Nemanzadə və Şeyx Cəmaləddin Əfqani haqqında dəyərli tədqiqatlarıdır. Professor bu görkəmli ziyalılar haqqında məqalələrdən əlavə, kitablar da nəşr etdirmişdir. Bu kitablarda Ömər Faiq Nemanzadənin və Şeyx Cəmaləddin Əfqaninin ədəbi xidmətləri ətraflı şərh olunmuşdur.

Sadə, sadə olduğu qədər də şərəfli bir ömür yaşamış Şamil müəllim 1934-cü il mayın 10-da Bolnisi rayonunun Faxralı kəndində anadan olmuşdu. 1955-ci ildə orta məktəbi bitirmiş və həmin il ADU-nun (indiki BDU-nun) Jurnalistika şöbəsinə daxil olmuşdu. Universiteti fərqlənmə diplomu ilə bitirərək "Azərbaycan məktəbi" jurnalında ədəbi işçi kimi ilk addımlarını atmışdı. Bir-birindən maraqlı məqalələri ilə oxucuların diqqətini çəkmişdi. 1961-ci ildən işə məzunu olduğu ali təhsil ocağının Jurnalistika fakültəsində baş laborant kimi işləməyə başlamışdı. Şamil müəllimin gələcəyə gedən uğurlu yolları da bu təhsil ocağından start götürmüşdü. Bir il sonra o, Azərbaycan ədəbiyyatı tarixi kafedrası üzrə aspiranturaya qəbul olmuşdu. 1965-ci ildə "Zaqafqaziya rus dilli mətbuatında Azərbaycan ədəbiyyatı (1905-1917)" mövzusunda dissertasiyanı vaxtından əvvəl müdafiə edərək filologiya elmləri namizədi elmi dərəcəsi almışdı. Müdafiəsini başa vurduqdan sonra yenə də mətbuata üz tutmuş, "Bakı" və "Baku" qəzetlərində Ədəbiyyat şöbəsinin müdiri işləmişdi. Amma elmə, təhsilə olan böyük maraq və sevgi yenidən onu universitetə qaytarmışdı. O, 1968-ci ildən "Azərbaycan dili və onun tədrisi metodikası" kafedrasında dosent işləmişdi. Böyük sevgi və məhəbbət bəslədiyi Azərbaycan dilini tədris etmişdi.

Şamil Qurbanov 1971-ci ildən rus ədəbiyyatı tarixi kafedrasına keçmiş və rus ədəbiyyatından mühazirələr oxumuşdu. 1975-ci ildə "XIX əsrin sonu - XX əsrin əvvəllərində Azərbaycan-rus ədəbi əlaqələri" mövzusunda doktorluq dissertasiyası müdafiə etmişdi. Alim apardığı tədqiqatlar zamanı Azərbaycan ədəbiyyatında yeni səhifələr açmış, o vaxta qədər ictimaiyyətə məlum olmayan və yaxud da az məlum olan yaradıcı şəxsiyyətləri üzə çıxarmışdı. Bunlar Hüseyn Minasazov, Rəhim bəy Məlikov, Məmməd Qarayev, Həməzət bəy Qəbulov-Şirvanski, Sona xanım Axundova, Kərim Yaycılı və başqalarıdır. Onun Əli bəy Hüseynzadə, Əhməd bəy Ağaoğlu, Ceyhun bəy Hacıbəyli, Məhəmə

Şamil Qurbanov 1978-ci ildən 1992-ci ilə qədər doktorluq elmi dərəcəsi verən Elmi Şuranın elmi katibi işləmişdir. 1981-1992-ci illərdə Filologiya fakültəsinin qiyabi və axşam şöbəsinin dekanı olmuşdu. Bundan başqa, o, 10-dan çox beynəlxalq simpozium və konfranslarda iştirak etmiş, Daşkənd və Tbilisi ali məktəblərində Azərbaycan ədəbiyyatını tədris etmişdi. Şamil Qurbanov 22 kitabın, 300-dən çox məqalənin müəllifidir. Məqalələri təkcə ölkəmizdə deyil, İran, İraq, Türkiyə, Gürcüstan və digər ölkələrdə çap olunmuşdur.

Professor Şamil Qurbanov həm insan, həm də müəllim kimi çox səmimi idi. O, Bakı Dövlət Universitetinin "Türk və Şərqi slavyan xalqları ədəbiyyatı" kafedrasının müdiri olmuşdur.

Şamil müəllim 1995-ci və 2000-ci illərdə Bakı şəhərinin Nizami rayonundakı 12 saylı seçki dairəsindən Milli Məclisə deputat seçilmişdi. Millət vəkili kimi parlamentdəki müzakirələrdə fəal iştirak etmişdi. Şamil Qurbanov Milli Məclisin Elm və təhsil məsələləri daimi komissiyasının üzvü kimi müstəqil Azərbaycan Respublikasında qanunvericilik aktlarının hazırlanıb qəbul edilməsində yaxından iştirak etmiş, ölkəmizdə həyata keçirilən islahatların qanunvericilik bazasının təkmilləşdirilməsində əlindən gələni əsirgəməmişdir. Onun Azərbaycanla Gürcüstan arasında parlamentlərarası əlaqələrin möhkəmləndirilməsi və inkişaf etdirilməsində də çox böyük xidmətləri olmuşdur.

Tanınmış ictimai xadim, təcrübəli alim-pedaqoq, qayğıkeş insan Şamil Qurbanov 2004-cü il yanvarın 16-da Bakı şəhərində dünyasını dəyişmişdir. Onun əziz xatirəsi doğmalarının, əzizlərinin və onu tanıyanların qəlbində daim yaşayacaq. Şamil müəllimi yaşadan həm də onun bir vaxtlar böyük əziyyətlərə qatlaşaraq yazdığı kitablardır. Onun əsərləri hələ bundan sonra da nəsillərin yollarına işıq salacaq və həmişə xoş təəssüratlarla xatırlanacaq.

Vahid MƏHƏRRƏMOV,
"Azərbaycan"